

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Директора Гужівського закладу
загальної середньої освіти І-ІІІ
ступенів Ічнянської міської ради
31.08.2022 року № /О

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
адаптаційного циклу базової середньої
освіти (5-6 класи)
Гужівського закладу загальної середньої
освіти І-ІІІ ступенів Ічнянської міської ради
(Гужівського ліцею ІМР)

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою Гужівського
закладу загальної середньої освіти І-ІІІ
ступенів Ічнянської міської ради

Протокол від 29.08.2022 р. № 1

Період реалізації: 2022-2024 навчальні роки

1. Вступна частина.

Освітня програма адаптаційного циклу базової середньої освіти (5-6 класи) Гужівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Ічнянської міської ради (далі - Освітня програма закладу), розроблена на основі Типової освітньої програми затвердженої Наказом МОН України № 235 від 19.02.2021 р «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» і ґрунтується:

на законах України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту»;

на Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);

на Державному стандарті базової середньої освіти (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898).

З врахуванням Наказу МОН від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»,

Тип закладу: заклад загальної середньої освіти з навчанням українською мовою.

Метою Освітньої програми закладу є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Завдання Освітньої програми закладу – це реалізація мети Освітньої програми закладу через врахування вікових та індивідуальних особливостей розвитку і потреб учнів, що ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;

забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;

дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;

становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;

формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;

створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;

утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;

формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;

плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Формами здобуття освіти в закладі освіти відповідно до ст.9 Закону України «Про освіту» є:

✓ **інституційна** (очна (денна))

Права та обов'язки учасників освітнього процесу при організації навчання за інституційною формою визначаються законами України «**Про освіту**», «**Про повну загальну середню освіту**» та іншими нормативно-правовими актами у сфері загальної середньої освіти.

Організація здобуття освіти за інституційною формою здійснюється відповідно до Освітньої програми ліцею. Результати навчання осіб, які здобувають освіти за інституційною формою, мають відповідати вимогам відповідних державних стандартів загальної середньої освіти.

✓ **індивідуальна** (екстернат, сімейна (домашня форма), педагогічний патронаж).

✓ **Дистанційна** відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314

Рішення про вибір форми здобуття освіти визначає педагогічна рада закладу освіти на основі вивчення запитів батьків та затверджується наказом директора.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за Освітньою програмою закладу можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до Гужівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Ічнянської міської ради, який забезпечує у відповідності п.1.5. Статуту реалізацію освітніх програми на всіх рівнях загальної середньої освіти досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти, табелем навчальних досягнень учня / учениці).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у

редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) на адаптаційному циклі базової середньої освіти і його розподіл за освітніми галузями та роками навчання.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) сформовано для закладу з навчанням українською мовою (додаток 1 Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19 лютого 2021 року № 235)

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів

Таблиця 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість	Кількість
		годин, 5 клас 2022-2023 н.р.	годин, 6 клас 2023-2024 н.р.
Мовно-літературна **	На тиждень	11,5	11
	На рік	402,5	385
Математична	На тиждень	5,5	5
	На рік	192,5	175
Природнича	На тиждень	2	4
	На рік	70	140
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	2	2
	На рік	35	70
Технологічна	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Інформатична	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Мистецька	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Фізична культура***	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	30	32
	На рік	1050	1120
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	1	2
	На рік	35	70
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	32	34
	На рік	1085	1190
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

4. Навчальний план з визначеним переліком предметів та інтегрованих курсів та закріпленням за цими предметами / інтегрованими курсами тижневим навчальним навантаженням для кожного року навчання.

Загальні коментарі до плану

1. Навчальний план для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) Гужівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Ічнянської міської ради сформовано у відповідності до Типового навчального плану для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток 3 Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», затвердженої наказом МОН України від 19 лютого 2021 року № 235) та до загального обсягу навчального навантаження для учнів 5-6 класів (Таблиця 1 **Освітньої програми закладу**).

2. Кількість навчальних годин для вивчення української мови в Гужівського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Ічнянської міської ради

виділена у відповідності до четвертого абзацу третьої частини статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

3. Уроки з фізичної культури є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень

4. Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових розподілено з врахуванням особливостей організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі: Інтегрований курс «Пізнаємо природу» - 0,5 год; математика – 0,5 год., інформатика- 0,5 год, іноземна мова- 0,5 год.

У закладі запроваджуються такі інтегровані курси: Інтегрований курс «Пізнаємо природу»; Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут».

Навчальний план з навчанням українською мовою

Таблиця № 2

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		5 клас	6 клас
		2022-2023 н.р	2023-2024 н.р
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Іноземна мова	4	3,5
Математична	Математика	5,5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2,5	2
	Географія		2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	
	Історія України. Всесвітня історія		2
Інформатична	Інформатика	2	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		28+3	29+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	2
Проведення індивідуальних консультацій та групових занять			2
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

** Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не перевищує загальної кількості годин, визначеної у Таблиці 1.

5. Перелік модельних навчальних програм згідно з переліком предметів та інтегрованих курсів, визначеним навчальним планом Гужівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ .

Загальні коментарі до модельних навчальних програм

1. На основі модельної навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчителем Гужівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ складається календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем Гужівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя. Встановлення універсальних стандартів таких документів у межах закладу є неприпустимим.

2. Автономія вчителя забезпечується академічною свободою, що включає свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають Освітній програмі закладу.

3. Автономія вчителя забезпечується розробленням та впровадженням проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

4. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховує при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

5. Адміністрація Гужівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ або працівники методичних служб можуть лише надавати методичну допомогу вчителю з метою покращення освітнього процесу, а не контролювати його.

Модельні навчальні програми Гужівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ

Таблиця 3

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна)	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Голуб Н.Б., Горошкіна О.М. (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795).

літератури)	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795).
	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи»	Богданець-Білоskalенко Н. І., Снегір'єва В. В., Фідкевич О. Л. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 29.09.2021 № 1031).
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
Громадянська та історична освіта	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Желіба О.В., Мокрогуз О.П.
Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.
Природнича	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.
Соціальна та здоров'язбережувальна	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Гущина Н. І., Василяшко І. П.
	«Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.
Технологічна	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Тетешук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.

Інформатична	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Завадський І.О., Коршунова О.В., Лапінський В.В.
Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Дервянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року No 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2021 року No 898)

6. Опис форм організації освітнього процесу.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

У рамках академічної свободи вибір форм організації освітнього процесу залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічних, кадрових, навчально-методичних, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. На вибір форм організації освітнього процесу впливають види діяльності, визначені в модельних програмах, обраних закладом.

Основними формами організації освітнього процесу є уроки:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Формами організації освітнього процесу в Гужівському закладі загальної середньої освіти I-III м можуть бути:

лекції, семінари, екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, співбесіди, навчально-практичні заняття, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;

консультації, які проводяться з учнями, що не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів;

Форми організації освітнього процесу Гужівського закладу загальної середньої освіти I-III м можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів/інтегрованих курсів за умови виконання державних вимог Державного стандарту.

Вибір форм і методів навчання вчителів Гужівського закладу загальної середньої освіти I-III м визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у модельних навчальних програмах окремих предметів/інтегрованих курсів.

За потреби заклад може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

7. Опис інструментарію оцінювання.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів/інтегрованих курсів обов'язкового освітнього навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтовані на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, "графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники Гужівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.